

KILKA SŁÓW O METODYCE

Z tego rozdziału dowiesz się:

- Jakiego materiału się sprawdzą w nauce online?
- W jaki sposób stworzyć lekcję konwersacyjną?

Rozdział opracowałam razem z Martyną z Majstersztyka Językowego

Uczenie online ma tę przewagę nad stacjonarnymi lekcjami, że ogromnie ułatwia prowadzenie zajęć opartych na mówieniu. Świetnie sprawdzają się zajęcia oparte o metodę klasy odwróconej, czyli wysyłanie materiałów, które uczeń ma obejrzeć przed lekcją. Ja bardzo wiele swoich zajęć opieram na filmikach TEDx - jest to świetne źródło autentycznego języka. Tematykę dopasowuję oczywiście do konkretnych zainteresowań.

Jak prowadzić zajęcia online? Poniżej przedstawiam swój zestaw złotych zasad doboru materiałów; bardzo dobrze sprawdzi się on też przy uczeniu offline :)

1 **Dobrze wybierz temat**

jeżeli trafisz z tematem zajęć lub tak pokierujesz konwersacją, żeby wywołać emocje u ucznia, to nie musisz się martwić o dobór ćwiczeń, bo i tak cel - skłonienie ucznia do mówienia - zostanie osiągnięty. W momencie, kiedy widzę, że temat zajęć jest dla ucznia ciekawy, wywołuje żywą reakcję i skłania do mówienia, świadomie odpuszczam zaplanowaną powtórkę czy materiał gramatyczny. Uważam, że samodzielne formułowanie wypowiedzi jest najlepszym ćwiczeniem językowym. Ponadto, po takiej lekcji często u ucznia pojawia się poczucie sukcesu - "o ja, całą godzinę przegadaliśmy!", czyli panuję nad językiem, jestem w stanie się nim swobodnie posługiwać. Dodatkowo, takie gadane lekcje sprawiają, że zajęcia językowe kojarzą się z przyjemną konwersacją, a nie z nudną powtórką gramatyczną.

Nie zanudzaj gramatyką!

Ćwiczenia gramatyczne powinny być krótkie (świetnie sprawdza się typ controlled exercise - czyli takie, w którym tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa). U mnie na zajęciach uczeń uzupełnia je najczęściej tylko ustnie (chyba że widzę, że nie do końca sobie radzi albo potrzebuje dla własnego komfortu zapisać odpowiedź - tak czasami się dzieje na niższych poziomach).

Nie rezygnuj z podręcznika dla zasady

Z mojego doświadczenia wynika, że, zwłaszcza na niższych poziomach, postawienie na dobry podręcznik, bardzo ułatwia naukę. Pamiętaj, że Twoim celem jest osiągnięcie celu lekcji i sprawne jej przeprowadzenie, a nie pokazanie, że potrafisz korzystać z materiałów autentycznych. Podręcznik, który jest dobrze dobrany, odpowiada ustalonym celom i jasno i czytelnie przedstawia trudne zagadnienie gramatyczne, to ogromna pomoc dla Ciebie i dla ucznia - zapewnia mu ramy, znany schemat, prowadzi za rękę. Nie rezygnuj z niej tylko w imię prowadzenia lekcji "modnie i nowocześnie". Pamiętaj, że w centrum Twojej uwagi powinien być uczeń i jego cele.

Pozytywnie zaskakuj

raz na jakiś czas przygotowuję coś extra - super filmik, świetne interaktywne ćwiczenia, lekcję opartą o dokument na Netflixie - staram się pozytywnie zaskoczyć, pokazać, że cały czas się staram. Jestem przekonana, że takie pozytywne niespodzianki są w stanie fajnie podkreślić atmosferę na lekcji i zachęcić ucznia do dodatkowego wysiłku. Dlaczego robię to raz na jakiś czas? Żeby utrzymać efekt WOW ;) Jeżeli na każdą lekcję przygotowywałabym coś super extra to po pierwsze nie miałabym czasu na nic innego, a po drugie robienie takich lekcji raz na jakiś czas pozwala na krótką przerwę od standardowego trybu zajęć.

W JAKI SPOSÓB STWORZYĆ LEKCJĘ KONWERSACYJNĄ? 7 WAŻNYCH WSKAZÓWEK

Najważniejsze:

Zadania powinny być: ciekawe, nieszablonowe, spersonalizowane. Twoim zadaniem jest wybadanie ucznia, zgłębienie jego zainteresowań, dostarczenie mu materiału do konwersacji.

1. Uczeń powinien mówić od samego początku, im szybciej oswoi się z trudem formułowania wypowiedzi, tym lepiej.

3. Dłuższe i bardziej skomplikowane frazy wprowadzaj jako całość, gotowy jako zwrot, nie tłumacz przy tym gramatyki (przykład z angielskiego podwórka - zwrot na końcu maila - *I'm looking forward to hearing from you* - nie ma potrzeby tłumaczenia, że akurat w tym zwrocie po *to* używamy formy *gerund*. Po prostu podajemy to jako całość i powtarzamy przy każdej możliwej okazji :))

5. Mówienie nie spełnia tylko i wyłącznie funkcji przekazywania i odbierania informacji; bardzo ważne jest też podtrzymanie relacji, zainteresowania, wymiana doświadczeń - zwracaj na to uwagę i za każdym razem postaraj się dorzucać dodatkowe pytania, które trochę wyjdą poza schemat.

2. Nie unikaj wprowadzania zwrotów, które przerastają faktyczny poziom językowy ucznia. Z taką sytuacją spotka się on/ona też na pewno w realnym życiu więc nie ma sensu naginać poziomu i stawać na głowie, żeby wszystko było w 100% zrozumiałe.

4. Mówienie trenuj na autentycznych sytuacjach, najlepiej takich, które uczniowi mogą się przydać i są dla niego ciekawe

6. Przy mówieniu popełnianie błędów jest konieczne. Koniecznie zadbaj o komfort ucznia, zapewnij jemu/jej poczucie bezpieczeństwa. Na lekcjach utrzymuj miłą, pełną zrozumienia i otwartości atmosferę, nie piętuj błędów, powtarzaj, że one są ok.

7. Lekcję zaczynaj od small talku, a zadania od prostszych zadań reprodukcyjnych (co on powiedział, powtórz co usłyszałeś). Zbiegiem lekcji przechodź do bardziej wymagających zajęć. Jeśli prowadzisz zajęcia z kilkoma osobami przeprowadź zajęcia komunikacyjne w grupach.

JAK POPRAWIAĆ BŁĘDY?

Nie przerywaj uczniowi wypowiedzi, gdy pojawi się błąd, tylko przeanalizujecie go po wypowiedzi. Wyjątkiem są błędy znacznie poniżej poziomu, które utrudniają zrozumienie wypowiedzi, a zwłaszcza te, które uczeń popełnia stale i ze względu na *L1 interference* (wpływ języka ojczystego) - te poprawiaj od razu. Dobrym pomysłem jest też zachęcenie ucznia do samokontroli i samodzielnego poprawiania błędów. Ja umawiam się na jakiś znak/sygnal, który pokazuje kiedy pojawia się błąd (to może być np. podniesienie ręki, książki, zasłonięcie oczu coś co jest proste, ale też widoczne). Uczeń w tym momencie powinien sam się poprawić. Uwaga - nie piętnuj każdego błędu tylko te wpływające na znaczenie wypowiedzi.

Z mojego doświadczenia wynika, że uczniowie bardzo często wpadają w narrację: nic nie umiem, nic nie powiem, zawsze robię błędy, mam straszną blokadę itp. Jest bardzo ważne, żeby wyczuć moment, w którym uczeń zamiast walczyć ze swoimi błędami, chowa się za nimi, a od nauczyciela wymaga współczucia i głaskania swojego ego. Ucinaj takie narracje poprzez konfrontacje - kręcenie się wokół "jestem beznadziejny i nic nie umiem" nie jest produktywnie, ucznia pozbawia jakiegokolwiek mocy sprawczej, a nauczyciela stawia w bardzo trudnej sytuacji. Nazwanie tego typu zachowania i pokazanie mechanizmu uczniowi z reguły eliminuje lub przynajmniej ogranicza tego typu komunikaty.

